स्थाण्वितिपूर्वनद्याएवोपमानं ॥ ३९ ॥ अग्निनादीपेन ॥ ४० ॥ गहनंकपटं अंधकारमिवतमोन्वितंधर्माधर्मदर्शनशून्यं ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ यथाबव्हावर्तायांसीतायांध्रुवस्तारणोपायःनिमज्जति तथातवराजनीतौध्रुवोमादृशोपिनिमज्जति ॥ ४४ ॥ मध्वितिसार्धः ॥ ४५ ॥ तीर्थंजलावतरणमार्गः करीरोनिष्पत्रकंटकीक्षुपः ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ यथेति तेनकक्षेणसहैवदावोदावाग्निर्दहतिवृक्षं एवंत्वदाश्र याद्दृद्धिप्राप्तास्त्वामतिक्रांताअमात्यास्तैःसहत्वंनाशंप्राप्स्यसीत्यर्थः ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ उषितंमयेतिशेषः वीरपत्न्याःआलयेजारेणेवेतिशेषः मृत्युस्थानेत्वच्छीलजिज्ञासयास्थितमितिसार्धाभिप्रायः॥

स्थाण्वश्मकंटकवतींसिंहव्याघ्रसमाकुलां॥ दुरासदांदुष्प्रसहांगुहांहैमवतीमिव ॥ ३९॥ अग्निनातामसंदुर्गंनौभिराप्यंचगम्यते॥ राजदुर्गावतरणेनोपायंपंडिताविदुः॥ ४०॥ गहनंभवतोराज्यमंधकारंतमोन्वितं॥ नेहविश्वसितुंशक्यंभवतापिकुतोमया॥ ४१ ॥अतोनायंध्रुभोवासस्तुल्येसदसतीइह॥ वधोत्येवात्रसुकृतेदुष्कृतेनचसंशयः॥४२॥ न्यायतोदुष्कृतेघातःसुकृतेनकथंचन॥ नेहयुक्तंस्थिरंस्थातुंजवेनैवात्रजेद्बुधः॥ ४३॥ सीतानामनदीराजन्ध्रुवोयस्यांनिमज्जति॥ तथोपमामिमांमन्येवागुरांसर्वघातिनीं॥ ४४॥ मधुप्रपातोहिभवान्भोजनंविषसंयुतं॥ असतामिवतेभावोवर्ततेनसतामिव ॥ ४५॥ आशीविषैःपरिवृतःकूपस्त्वमसिपार्थिव॥ दुर्गतीर्थाबृहत्कूलाकारीरावेत्रसंयुता॥ ४६॥ नदीमधुरपानीयाथाराजंस्तथाभवान्॥ श्वगृध्रगोमायुयुतोराजहंससमोत्यसि ॥ ४७॥ यथाश्रित्यमहावृक्षंकक्षःसंवर्धतेमहान्॥ ततस्तंसंवृणोत्येवतमतीत्यचवर्धते॥४८॥ तेनैवोग्रेंधनेनैनंदावोदहतिदारुणः॥ तथोपमात्यमात्यास्तेराजंस्तान्परिशोधय॥४९॥ त्वयाचैवकृताराजन्भवतापरिपालिताः॥ भवंतमभिसंधायजिघांसंतिभवत्प्रियं॥५०॥ उषितंशंकमानेनप्रमादंपरिरक्षता॥ अंतःसर्पइवागारेवीरपत्न्याइवालये॥ शीलंजिज्ञासमानेनराज्ञश्चसहजीविनः ॥ ५१ ॥ कच्चिज्जितेंद्रियोराजाकच्चिदस्यांतराजिताः॥ कच्चिदेषांप्रियोराजाकच्चिद्राज्ञःप्रियाःप्रजाः॥ ५२॥ विजिज्ञासुरिहप्राप्तस्तवाहंराजसत्तम॥ तस्यमेरोचतेराजन्क्षुधितस्येवभोजनं॥ ५३॥ अमात्यामेनरोचंतेवितृष्णस्ययथोदकं॥ भवतोर्थकृदित्येवंमयिदोषोहितैःकृतः॥ विद्यतेकारणंनान्यदितिमेनात्रसंशयः ॥ ५४॥ नहितेषामहंद्रुग्धस्तत्तेषांदोषदर्शनं॥ अरेर्हिदुर्हृदाद्भेयंभग्नपृष्ठादिवोरगात्॥ ५५॥ राजोवाच भूयसापरिहारेणसत्कारेणचभूयसा॥ पूजितोब्राह्मणश्रेष्ठभूयोवसगृहेमम॥ ५६॥

॥ ५१ ॥ जिज्ञासामेवाह कच्चिदिति आंतराःकामादयःषट् एषांअमात्यादीनां ॥ ५२ ॥ रोचतेभवानितिशेषः ॥ ५३ ॥ अमात्येष्वरुचौहेतुमाह भवतइति दोषोमिथ्यध्वंसः ॥ ५४ ॥ नद्रुग्धःनद्रोहकर्ता एवंसत्यपितत्अयमस्मद्द्रोहीतितेषांमयिदोषदर्शनमस्ति अतोमयात्रनस्थेयमित्यर्थः दुर्हृदात्दुष्टचित्तात् भेयंभेतव्यं भग्नपृष्ठात्पृष्ठभंगेनकोपितात् ॥ ५५ ॥ ५६ ॥

Digitized by Google